

Sygn. akt I ACa 326/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Szewczyk
Sędziowie:	SSA Elżbieta Uznańska SSA Barbara Górczanowska (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2015 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.**

przeciwko **Przedsiębiorstwu (...) Spółce Akcyjnej w B.**

o zapłatę

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 9 czerwca 2014 r. sygn. akt IX GC 55/12

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 20 maja 2015 r.

Strona powodowa (...) Spółka z o.o. w K. domagała się zasądzenia od pozwanego Przedsiębiorstwa (...) S.A. w B. kwoty 164 205 zł tytułem odszkodowania odpowiadającego trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego powoda zgody na korzystanie z utworu, jakim były opracowane na podstawie umowy stron: wniosek o dotację i studium wykonalności, którą to umowę pozwany bezpodstawnie wypowiedział wykorzystując jednak przekazane mu opracowania. Strona powodowa wywodziła swoje roszczenie z art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Strona pozwana wносиła o oddalenie powództwa zarzucając, że ani wniosek o dotację ani studium nie stanowią utworu, tym niemniej ich twórcą a co najmniej współtwórcą była strona pozwana, zaś umowę zlecenia z powodem wypowiedziała z powodu wad opracowanej przez niego dokumentacji. Kwestionowała także wysokość żądanego

świadczenia wskazując, że jego podstawą było wynagrodzenie ustalone w umowie stron, co nie jest tożsame z wynagrodzeniem za korzystanie z utworu.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział IX Gospodarczy zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 54 735 zł z ustawowymi odsetkami od 9 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty; oddalił powództwo w pozostałej części; zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 3 222 zł tytułem zwrotu części wpisu od pozwu i wydatków na biegłego; koszty zastępstwa procesowego wzajemnie zniósł.

Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy podał, że strona powodowa na podstawie zawartej w formie pisemnej umowy z dnia 19 kwietnia 2010 r. zaciągnęła względem pozwanej spółki, planującej realizację infrastruktury do produkcji i przesyłu energii geotermalnej, zobowiązanie do sporządzenia wniosku z zachowaniem wymogów nałożonych na podmioty ubiegające się o dofinansowanie ze środków unijnych. Na podstawie opinii biegłego L. P. Sąd ustalił, że opracowanie wniosku o dotację, chociaż w rzeczywistości stanowi streszczenie projektu inwestora wymaga dużej wiedzy i doświadczenia, ażeby pomimo licznych ograniczeń formalnych zaprezentować przedsięwzięcie w sposób zrozumiały i przekonujący decydentów o celowości przyznania pomocy finansowej. Ze względu na to, że celem nawiązanego przez strony stosunku było doprowadzenie do załatwienia sprawy pozwanej spółki, co wykazuje podobieństwo do zlecenia (art. 734 k.c.), Sąd pierwszej instancji zakwalifikował czynność prawną jako umowę o świadczenie nienazwane (art. 750 k.c.). Sąd porównał opracowanie materiałów potrzebnych do ubiegania się o dofinansowanie z pracą wykładowcy na uczelni, który jest twórczy tylko w zakresie koncepcji zaprezentowania istniejącej wiedzy, ale nie jest odkrywcą. Tymczasem utwór jako dobro w rozumieniu art. 23 k.c. i w znaczeniu przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych jest przejawem nowatorskiej myśli o indywidualnym charakterze, wyrażającym dotychczas nieznaną, a tym samym odkrywczą koncepcję w dziedzinie nauki, lub sztuki. Według Sądu Okręgowego przedmiot świadczenia przyjęty do realizacji przez stronę powodową nie nosił znamion utworu jako dobra chronionego prawem cywilnym.

Sąd ustalił następnie, że za wykonanie dokumentacji, w skład której wchodziły między innymi opracowania p.t. „wniosek o dotację” i „studium wykonalności”, strony uzgodniły zapłatę w wysokości zależnej od wyniku sprawy: w przypadku przyznania środków unijnych pozwana spółka oprócz kwoty 9 000 zł miała uiścić 40 000 zł z 23% vat (§ 7 umowy). Zamawiający, który znał częściowo wykonany elaborat, na krótko przed upływem terminu do złożenia wniosku o dotację oświadczył, że z powodu wad opracowania odstępuje od umowy. Strona pozwana samodzielnie złożyła wniosek, który uzyskał akceptację i dofinansowanie.

Sąd Okręgowy podał, że w związku z tym, iż strona powodowa otrzymała od pozwanej tylko kwotę 4 500 zł, wlicza resztę wynagrodzenia umownego na kwotę 54 735 zł jako 1/3 dochodzonego odszkodowania. Według Sądu poczynienie ustaleń w przedmiocie powstania wierzytelności o zapłatę wymagało udowodnienia przebiegu realizacji świadczenia, także w aspekcie współdziałania stron przy wykonywaniu umowy, i dokonania oceny jakości tego świadczenia. Ponadto mając na względzie, że na podstawie art. 746 § 1 zd. 1 k.c. zamawiający może wypowiedzieć umowę w każdym czasie za istotne Sąd Okręgowy uznał to, czy istniał ku temu ważny powód. Na wymienione okoliczności Sąd Okręgowy przeprowadził dowody z przesłuchania świadków M. S., G. P., stron, z prowadzonej pomiędzy współdziałającymi osobami korespondencji, a ponadto przy pomocy biegłego ze sporządzonych przez stronę pozwaną do dnia odstąpienia od umowy opracowań i z opracowań złożonych przez stronę pozwaną w celu uzyskania dotacji. Sąd powołał się na opinię biegłego, według którego jakość świadczenia i opracowań wykonanych przez stronę powodową do czasu odstąpienia przez zamawiającego od umowy jest wysoka, a wynagrodzenie uzgodnione za tę pracę w umowie nie jest wygórowane. Strona pozwana wykorzystwała opracowania powodowej spółki w zakresie „wniosku o dotację” c.a w 80%, a w zakresie „studium wykonalności” c.a w 90%. Powołując się na brak możliwości ingerencji w zakres wiedzy fachowej (art. 233 k.p.c.) Sąd ustalił, że strona pozwana odstąpiła od umowy bez powodu, zatem po stronie wykonawcy na podstawie art. 746 § 1 zd. 1 k.c. powstało roszczenie o zapłatę wynagrodzenia odpowiadającego jego dotychczasowym czynnościom i o zapłatę odszkodowania. Zdaniem Sądu prowadzenie dowodu na okoliczność wysokości wynagrodzenia odpowiadającego dotychczasowym czynnościom, jaki wymaga również wiedzy specjalnej, było zbędne biorąc pod uwagę, że na zasadzie art. 361 § 2 k.c. stronie powodowej przysługuje uprawnienie do uzyskania uzgodnionego w umowie świadczenia pieniężnego. Z przytoczonych względów Sąd zasądził kwotę 54 735 zł

z odsetkami ustawowymi (art. 481 § 1 i 2 k.c.) a w pozostałym zakresie powództwo oddalił jako bezzasadne, orzekając o kosztach na podstawie art. 100 k.p.c.

Apelacje od wyroku Sądu Okręgowego wniosły obie strony.

Strona powodowa zaskarżyła wyrok co do całości punktu II i IV, w zakresie punktu III - co do części nie zasądzonej na rzecz powoda od strony pozwanej całości kosztów postępowania, ponad kwotę 3.222 zł. Zaskarżonemu wyrokowi strona powodowa zarzuciła:

I. obrazę prawa materialnego, polegającą na naruszeniu treści:

1) art. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych polegającą na niesłusznym uznaniu, że:

a) wniosek o dotację wraz ze studium wykonalności przygotowane przez G. P. (2) (do których autorskie prawa majątkowe nabył powód) nie noszą znamion utworu chronionego prawem, pomimo że stanowią one przejaw działalności twórczej G. P. (2) o indywidualnym charakterze, z uwagi na fakt, że:

- to G. P. (2) decydował o zawartości wniosku o dotację i studium

wykonalności, wybierał potrzebne do ich przygotowania dane, informacje i materiały,

- to G. P. (2) decydował o sposobie ujęcia informacji i danych we wniosku o dotację i studium wykonalności,

- to G. P. (2) decydował o stylistyce, doborze słownictwa, składni, sposobie prezentacji danych, szacie graficznej,

b) utwór jako dobro w rozumieniu art. 23 k.c. i w znaczeniu przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych jest przejawem nowatorskiej myśli o indywidualnym charakterze, wyrażającym dotychczas nieznaną, a tym samym odkrywczą koncepcję w dziedzinie nauki lub sztuki, co sprzeczne jest z brzmieniem ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, orzecznictwem sądowym i doktryną prawniczą,

c) twórca w rozumieniu przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych musi być odkrywcą, co sprzeczne jest z brzmieniem ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, orzecznictwem sądowym i doktryną prawniczą,

2) art. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych polegającą na niesłusznym uznaniu, że:

a) wniosek o dotację wraz ze studium wykonalności przygotowane przez G. P. (2) (do których autorskie prawa majątkowe nabył powód) nie noszą znamion utworu chronionego prawem, pomimo że dobór, układ i zestawienie treści we wniosku o dotację i studium wykonalności dokonane przez G. P. (2) miały twórczy charakter,

b) utwór jako dobro w rozumieniu art. 23 k.c. i w znaczeniu przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych jest przejawem nowatorskiej myśli o indywidualnym charakterze, wyrażającym dotychczas nieznaną, a tym samym odkrywczą koncepcję w dziedzinie nauki lub sztuki, co sprzeczne jest z brzmieniem ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, orzecznictwem sądowym i doktryną prawniczą,

c) twórca w rozumieniu przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych musi być odkrywcą, co sprzeczne jest z brzmieniem ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, orzecznictwem sądowym i doktryną prawniczą,

3) art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych polegającą na niesłusznym jego nie zastosowaniu i nie zasądzeniu na rzecz powoda sumy pieniężnej w wysokości trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu w sytuacji, gdy pozwany w sposób zawiniony naruszył autorskie prawa majątkowe

powoda do wniosku o dotację i studium wykonalności, co zostało w sposób nie budzący wątpliwości wykazane w postępowaniu dowodowym przeprowadzonym w niniejszej sprawie, z którego wynika, że:

- przygotowane przez G. P. (2) studium wykonalności skopiowane zostało w 90,1 %, a wniosek o dotację w 78,9% przez pozwanego,

- pozwany - duży przedsiębiorca - świadomie i celowo wykorzystał dokumenty przygotowane przez G. P. (2), bez zgody powoda oraz bez zapłacenia mu wynagrodzenia, po bezpodstawnym odstąpieniu od umowy łączącej strony,

II. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść wyroku, tj.

1) art. 233 § 1 k.p.c., poprzez zastąpienie zasady swobodnej oceny dowodów oceną dowolną, w szczególności poprzez dowolne zadecydowanie o dowodach i okolicznościach mających wpływ na ocenę czy wniosek o dotację i studium wykonalności przygotowane przez G. P. (2) mają charakter utworu w rozumieniu prawa autorskiego, przede wszystkim dowolną ocenę opinii biegłego sądowego i przyjęcie że wniosek i studium wykonalności nie stanowią utworu w rozumieniu ustawy, pomimo że z treści opinii pisemnej biegłego, jak również z jego przesłuchań wynika jednoznacznie, że przygotowane przez G. P. (2) dokumenty mają charakter działalności twórczej o indywidualnym charakterze,

2) art. 328 § 2 k.p.c., polegającą na braku uzasadnienia:

- na jakiej podstawie sąd przyjął, że utwór jako dobro w rozumieniu art. 23 k.c. i w znaczeniu przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych jest przejawem nowatorskiej myśli o indywidualnym charakterze, wyrażającym dotychczas nieznaną, a tym samym odkrywczą koncepcję w dziedzinie nauki lub sztuki;

- na jakiej podstawie sąd przyjął, że twórca w rozumieniu ustawy o prawie autorskim musi być odkrywcą,

- dlaczego sąd odmówił wiary twierdzeniom powoda o twórczym i indywidualnym charakterze wniosku o dotację i studium wykonalności,

- dlaczego zdaniem Sądu wnioski o dotację i studium wykonalności nie są utworem w rozumieniu art. 1 i 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych,

- czy, w jaki sposób i na jakiej podstawie rozpoznany został przez Sąd Okręgowy wniosek powoda (zgłoszony już w pozwie i podtrzymywany w dalszym postępowaniu) o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia wysokości stosownego wynagrodzenia, które w chwili dochodzenia byłoby należne powodowi tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu,

3) art. 227 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 286 k.p.c. polegające na niesłusznym nieprzeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia wysokości stosownego wynagrodzenia, które byłoby należne powodowi tytułem udzielenia przez powoda zgody na korzystanie z utworu - wniosku o dotację oraz studium wykonalności, pomimo sformułowanego w tym zakresie wniosku dowodowego powoda i pomimo tego, że okoliczność ta miała dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy istotne znaczenie,

III. sprzeczność istotnych ustaleń sądu z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, polegającą na niesłusznym uznaniu, że:

1) wniosek o dotację oraz studium wykonalności nie posiadają znamion utworu w rozumieniu prawa autorskiego w sytuacji gdy:

- odmienny wniosek wypływa z analizy treści wniosku o dotację i studium wykonalności,

- biegły sądowy w swojej pisemnej opinii na stronie 11, w odpowiedzi na pytanie sądu zadane w odezwie z dnia 5 września 2012 r. wskazał, że wykonana przez G. P. (2) praca ma charakter działalności twórczej o indywidualnym charakterze,

- z przesłuchania biegłego wynika m.in., że zawartość wniosku wymaga intelektualnego wkładu, opracowanie to jest niewątpliwie twórcze, koncepcja autora ma ogromny wpływ na skuteczność wniosku, twórczość występuje na etapie formułowania wniosku, wniosek o dotację to produkt autorski firmy consultingowej, studium wykonalności jest bardzo twórcze, to samodzielna praca autora - to od autora zależy jakie dane podstawy i jakie odniosą one skutki,

- z przesłuchania stron i świadków, a przede wszystkim z wiadomości mailowych stanowiących dowód w niniejszej sprawie wynika, że to G. P. (2) decydował o zawartości oraz sposobie sformułowania wniosku o dotację i studium wykonalności.

Wskazując na powyższe strona powodowa wnosiła o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda oprócz kwoty wymienionej w punkcie wyroku - kwoty 109.470 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty włącznie, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za postępowanie przed sądem pierwszej instancji, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za postępowanie przed sądem drugiej instancji ewentualnie uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w zaskarżonej części i przekazanie niniejszej sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za postępowanie przed sądem drugiej instancji. Jednocześnie, na zasadzie art. 364 § 1 pkt 4 k.p.c. strona powodowa wnosiła o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia kwoty stosownego wynagrodzenia które byłoby należne powodowi tytułem udzielenia zgody na korzystanie z utworu - wniosku o dotację i studium wykonalności, albowiem dowód ten był zgłaszany na etapie postępowania w pierwszej instancji, ale niesłusznie nie został przez Sąd rozpoznany (brak jest postanowienia dowodowego w tym zakresie), dopuszczony i przeprowadzony, pomimo że zmierza do ustalenia faktów, które mają dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotne znaczenie.

Strona pozwana Przedsiębiorstwa (...) S.A., zaskarżyła wyrok w części, tj. w zakresie pkt I w całości oraz pkt III w części zasądzającej obowiązek zwrotu kosztów procesu przez pozwaną jak również pkt IV w części w jakiej Sąd zniósł koszty zastępstwa procesowego i nie zasądził obowiązku zwrotu kosztów zastępstwa procesowego dla pozwanej od powoda. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I. Obrazę prawa procesowego poprzez:

- 1) naruszenie art. 321 § 1 k.p.c. poprzez zasądzenie zapłaty na rzecz powoda w zakresie nie objętym żądaniem pozwu;
- 2) naruszenie art. 233 § 1 w zw. z art. 227 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. poprzez zaniechanie dokonania oceny materiału dowodowego kluczowego dla rozstrzygnięcia sprawy takiego jak: zeznania stron i świadków oraz korespondencji mailowej pomiędzy stronami i nadaniu opinii biegłego mocy dowodowej w zakresie nie wymagającym wiadomości specjalnych a co ważne w zakresie, w jakim biegły nie został zobligowany do wydania opinii i poza jego specjalizacją,

II. Sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebrany w sprawie materiałem dowodowym polegającą na niesłusznym uznaniu, że:

- 1) pozwana wypowiedziała umowę bez ważnego powodu podczas gdy treść korespondencji mailowej, zeznania świadków oraz stron (w tym zeznania świadka strony powodowej G. P. (2)) potwierdzają, że w toku współpracy powód dopuścił się takich nieprawidłowości w wykonaniu zlecenia, które zagrażały w ogóle uzyskaniu dotacji przez pozwaną i uzasadniały wypowiedzenie umowy z zlecenia z ważnego powodu i winy pozwanej a tym samym brak jest podstaw do zapłaty odszkodowania na rzecz powoda;

2) powodowi należy się odszkodowanie w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu umownemu dodatkowo powiększonego jeszcze o wartość podatku VAT, mimo że z materiału dowodowego nie wynika ani wina pozwanego w poniesieniu szkody przez powoda, ani wysokość tej szkody w zasądzonej ostatecznie wysokości,

3) odpowiedzialność odszkodowawcza pozwanej jest nieograniczona podczas gdy umowa zawarta na piśmie między stronami (w aktach sprawy) ograniczała odszkodowanie należne powodowi tytułem wypowiedzenia umowy z jakiegokolwiek powodu do wysokości 25% przewidzianego w umowie wynagrodzenia (tj. kwoty 14.500 zamiast 54.735 zł).

Wskazując na powyższe zarzuty strona pozwana wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa w całości; zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania przed Sądami obu instancji, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zaskarżony wyrok nie może się ostać, albowiem Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy.

W niniejszej sprawie strona powodowa domagała się odszkodowania za naruszenie praw autorskich powoda poprzez wykorzystanie sporządzonego przez niego wniosku o dotację i studium wykonalności. Jako podstawę tego żądania strona powodowa wskazała przepis art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Wprawdzie przytoczona przez stronę podstawa prawna nie wiąże sądu, jednakże jej wskazanie nie pozostaje bez znaczenia dla przebiegu i wyniku sprawy, ponieważ pośrednio określa okoliczności faktyczne uzasadniające żądanie pozwu (por. m.in. wyrok SN z dnia 23 lutego 1999 r., I CKN 252/98, OSNC 1999, nr 9, poz. 152). W niniejszej sprawie o tyle podstawa ta ma znaczenie, że w art. 79 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych zawarta została regulacja odpowiedzialności za naruszenie autorskich praw majątkowych, szczególnie względem ogólnych zasad określonych w art. 415 i nast. k.c. Sposób naprawienia szkody przewidziany w art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b u.p.a.p.p. przez zapłatę zryczałtowanego odszkodowania stanowi alternatywny, w stosunku do przewidzianego w art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. a sposobu naprawienia szkody, na zasadach ogólnych. Podstawą ustalenia tego odszkodowania jest zaś wynagrodzenie, które przysługiwałoby uprawnionemu, gdyby osoba naruszająca jego prawa zawarła z nim umowę o korzystanie z dzieła w zakresie dokonanego naruszenia, w chwili dochodzenia naprawienia szkody (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 25 marca 2004 r., III CK 90/03, OSNC 2005, Nr 4, poz. 66; z dnia 29 listopada 2006 r., II CSK 245/06; z dnia 13 grudnia 2007 r., I CSK 321/07; z dnia 25 listopada 2009 r., II CSK 259/09; z dnia 8 lutego 2012 r., V CSK 56/11, LEX nr 1213424)

Strona powodowa, jakkolwiek powoływała w uzasadnieniu pozwu fakt zawarcia między stronami umowy o „udzielenie kompleksowej pomocy w zakresie pozyskania, monitorowania inwestycji oraz rozliczenia dotacji ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego” oraz jej wypowiedzenia przez stronę pozwaną, swojego roszczenia nie wywodziła z tej umowy. W szczególności nie domagała się wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu umowy, choćby w części. Tymczasem Sąd pierwszej instancji za istotną okoliczność uznał treść i charakter umowy zawartej przez strony i zasadność podstaw do jej wypowiedzenia. Przedmiotem jego badania był nadto przebieg realizacji świadczenia, także w aspekcie współdziałania stron przy wykonywaniu umowy i ocena jakości tego świadczenia oraz istnienie ważnego powodu do wypowiedzenia umowy według art. 746 § 1 zd. 1 k.c. Ostatecznie Sąd uznał, że wobec braku podstaw do wypowiedzenia umowy, stronie powodowej przysługuje reszta wynagrodzenia wynikającego z umowy i równowartość tego wynagrodzenia zasądził od strony pozwanej. Wyrok nie dotyczy zatem będącego przedmiotem żądania odszkodowania za naruszenie majątkowych praw autorskich.

Oceny, czy sąd pierwszej instancji rozpoznał istotę sprawy, dokonuje się na podstawie analizy żądań pozwu i przepisów prawa materialnego stanowiących podstawę rozstrzygnięcia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy rozstrzygnął on o żądaniu powoda na innej podstawie faktycznej niż zgłoszona w pozwie, gdy zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony,

bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1998 r., II CKN 897/97, OSNC z 1999 Nr 1, poz. 22; z dnia 15 lipca 1998 r., II CKN 838/97, LEX nr 50750; z dnia 3 lutego 1999 r., III CKN 151/98, LEX nr 519260; z dnia 9 listopada 2012 r., LEX nr 1231340; z dnia 26 listopada 2012 r., I CZ 147/12, LEX nr 1284698 oraz wyroki tego Sądu z dnia 12 lutego 2002 r., I CKN 486/00, OSP 2003 Nr 3, poz. 36; z dnia 21 października 2005 r., III CK 161/05, LEX nr 178635; z 12 listopada 2007 r., I PK 140/07, OSNP 2009 nr 1-2, poz. 2).

Skoro Sąd Okręgowy nie rozstrzygnął o żądaniu zasądzenia odszkodowania z czynu niedozwolonego, w sposób szczególnie uregulowanym w przepisach ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, chociaż zgodnie z art. 321 k.p.c. był związany granicami żądania, orzekł natomiast o innym roszczeniu, które nie znajdowało podstawy faktycznej w twierdzeniach pozwu, tym samym nie rozpoznał istoty sprawy.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c.

Ref. Sprawy

SSO (...)